

7. avgust - 19. nedelja med letom

MDr 18,6-9

Starozavezno berilo 19. nedelje med letom je iz Knjige modrosti. Njenega pisca ne poznamo, vemo pa, da je živel v helenističnem, torej grškem okolju, precej verjetno v Aleksandriji, ki je bila središče helenistične kulture v Egiptu, in kjer se je skozi stoletja izoblikovala močna hebrejska diaspora. Pisec se obrača na svoje judovske sovornike, ki jih je očaral blesk helenistične kulture in so bili tako pogosto v nevarnosti, da bodo odpadli od vere svojih očetov, ker je niso znali uskladiti z vodilno mislijo okolja, v katerem so živeli. Tem bi pisec rad pokazal, da se modrost izraelskega izročila ne samo lahko sooči s pogansko, ampak se izkaže, da jo celo nadkriljuje. Knjiga modrosti je bila v originalu napisana v grščini, po vsej verjetnosti med leti 50 in 30 pr. Kr. Odseva aleksandrijsko judovsko okolje in je bila napisana za Jude, ki niso več znali hebrejsko, in za Grke, katerim je pisec hotel ponuditi svetopisemsko modrost. Pisec je bil zelo izobražen, saj razodeva poznavanje Stare zaveze in grške filozofije. Za razliko od poganske modrosti, ki temelji na zgolj človeškem umovanju, je modrost za starozaveznega pisca isto kot pravi Bog, Izraelov Bog, kar je jasno povedal v enem od prejšnjih poglavij: *Ona [Modrost] je namreč dih Božje moči, izžarevanje veličastva Vladarja vsega, zato se vanjo ne more prikrasti nič nečistega. Ona je odsev večne Luči, čisto ogledalo Božjega delovanja, podoba njegove dobrote. Čeprav je sama, zmore vse, ostaja v sebi, a obnavlja vse reči. In ko od roda do roda prehaja v svete duše, jih oblikuje v Božje prijatelje in preroke;* (MDr 7,25-27).

Naše nedeljsko besedilo je v drugem, zadnjem delu knjige in je po literarni obliki hagádski mídraš. Midraš v hebrejščini pomeni *raziskovanje* ali *razlago*, hagadski prihaja od *hagadà*, kar pomeni slikovito pripovedno razlago svetopisemskih knjig, razen peterih Mojzesovih (*Torà=Postava*), ki jih imenujejo *halakà*, te oblike pouka so uporabljali predvsem v pridigah v sinagogi.

Žal manjka v nedeljskem berilu uvodna vrstica (18,5), ki pravi: *Ker so sklenili pobiti otročiče svetih, en otrok pa je bil izpostavljen in rešen, si jim za kazen vzel veliko otrok, njih same pa hkrati pokončal v kipečih vodah.* Ta vrstica nam jasno pove, da gre za položaj Izraelcev v Egiptu in za njihov izhod od tam. Treba je imeti pred očmi, da ima vsa Stara zaveza dva bistvena tečaja: izhod iz Egipta pod

Mojzesom in babilonsko izgnanstvo, to je čas očiščenja in duhovnega preoblikovanja Božjega ljudstva. Pobijanje otrok svetih se nanaša na faraonov ukaz, da je treba pobiti vse moške otročiče med Izraelci, izpostavljen in rešen otrok je bil Mojzes, kazni, s katero je vzel Egipčanom prvorojence v noči Gospodovega mimohoda, njihovo pokončanje v kipečih vodah pa utopitev faraonove vojske v Trstičnem morju. Knjiga modrosti gleda v teh dogodkih neko vrsto Božjega uresničenja povračilnega prava: zob za zob, glavo za glavo.

V luči novozaveznega razodetja pa ti dogodki dobijo drug pomen. Kristus je umrl prav za veliko noč, ki je za Izraelce spomin izhoda iz Egipta, umrl je za vse človeštvo. Staro nasprotstvo med Egipčani in Izraelci je pokopano: Egipčani so tukaj zastopniki vseh drugih narodov, ki so jih Judje imeli za manjvredne pred Bogom. Vse narodnostne prednosti ali zapostavljanja so v Novi zavezi brez pomena: velja edinole pripadnost Kristusovi Cerkvi, te pa so deležni tisti, ki s krstom sprejmejo odrešenje in z njim sodelujejo. Vsak rasizem katerekoli oblike je v Kristusovem telesu, ki je Cerkev, dokončno izključen.

To pa seveda ne pomeni nekakšne legalizacije sodobnega migrantstva, ki svoje nasilje razglašča z človekovo pravico, kar v resnici ni. Pravi begunci prihajajo na redne mejne prehode, tam prosijo za vstop in azil in se potem prilagajajo kulturi, ki jih je sprejela, čeprav ohranjajo svojo istovetnost v okviru zakonov dežele, ki jih je sprejela, kot se je to dogajalo z našimi izseljenci v Argentini, Združenih državah in drugje. Svoje istovetnosti ne vsiljujejo nikomur in so zvesti državljanji svojih novih domovin. Vse druge oblike migrantstva, od skrivnega vdiranja preko državnih meja, do zahtev, da se morajo drugi njim prilagajati, pa so odkrite ali prikrite oblike nasilja, ki so vredne vse obsodbe.